

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (čtvrtého senátu)

20. září 2007^{*}

Ve věci C-304/05,

jejímž předmětem je žaloba pro nesplnění povinnosti na základě článku 226 ES,
podaná dne 29. července 2005,

Komise Evropských společenství, zastoupená M. van Beekem a D. Recchia, jako
zmocněnci, s adresou pro účely doručování v Lucemburku,

žalobkyně,

proti

Italské republice, zastoupené I. M. Bragugliou a G. Fiengem, jako zmocněnci,
s adresou pro účely doručování v Lucemburku,

žalované,

^{*} Jednací jazyk: italština.

SOUDNÍ DVŮR (čtvrtý senát),

ve složení K. Lenaerts, předseda senátu, E. Juhász, R. Silva de Lapuerta (zpravodaj),
J. Malenovský a T. von Danwitz, soudci,

generální advokátka: J. Kokott,
vedoucí soudní kanceláře: R. Grass,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

po vyslechnutí stanoviska generální advokátky na jednání konaném dne 19. dubna
2007,

vydává tento

Rozsudek

- ¹ Svou žalobou se Komise Evropských společenství domáhá, aby Soudní dvůr určil, že v rámci projektu rozšíření a přestavby lyžařské oblasti Santa Caterina Valfurva (sjezdovky „Bucaneve“ a „Edelweiss“) a výstavby související infrastruktury s ohledem na mistrovství světa v alpském lyžování v roce 2005 ve zvláště chráněné oblasti IT 2040044 Národní park Stelvio (dále jen „park“) Italská republika tím, že

— povolila přijetí opatření, která mohou mít významný vliv na uvedenou oblast, aniž by tato opatření byla předmětem příslušného posouzení jejich důsledků pro

dotčenou lokalitu z hlediska cílů její ochrany, a v každém případě, aniž by dodržela předpisy, které umožňují uskutečnit projekt v případě negativního stanoviska o posouzení důsledků a v případě neexistence alternativního řešení pouze z naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu a pouze po přijetí a sdělení Komisi veškerých kompenzačních opatření, která jsou nezbytná pro zajištění ochrany celkové soudržnosti sítě NATURA 2000;

- nepřijala opatření, aby bylo vyloučeno poškozování přírodních stanovišť a stanovišť druhů a vyrušování druhů, pro něž byla tato oblast vyhlášena a
- neudělila uvedené oblasti právní status ochrany způsobilý zajistit zejména přežití a rozmnožování druhů ptáků uvedených v příloze I směrnice Rady 79/409/EHS ze dne 2. dubna 1979 o ochraně volně žijících ptáků (Úř. věst. L 103, s. 1; Zvl. vyd. 15/01, s. 98, dále jen „směrnice 79/409“), jakož i rozmnožování, pelichání a zazimování pravidelně se vyskytujících stěhovavých druhů neuvedených v této příloze,

nesplnila povinnosti, které pro ni vyplývají z čl. 6 odst. 2 až 4 a článku 7 směrnice Rady 92/43/EHS ze dne 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (Úř. věst. L 206, s. 7; Zvl. vyd. 15/02, s. 102, dále jen „směrnice 92/43“) a čl. 4 odst. 1 a 2 směrnice 79/409.

Právní rámec Společenství

- 2 Cílem směrnice 92/43 je přispět k zajištění biologické rozmanitosti prostřednictvím ochrany přírodních stanovišť a volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin na evropském území členských států, na které se vztahuje Smlouva.

3 Desátý bod odůvodnění této směrnice uvádí:

„vzhledem k tomu, že musí být přiměřeně hodnoceny veškeré plány a programy, které by mohly významně ovlivnit cíle ochrany v lokalitě, která již byla k ochraně navržena nebo bude navržena v budoucnosti“.

4 Článek 3 odst. 1 uvedené směrnice stanoví:

„Pod názvem ‚NATURA 2000‘ bude vytvořena spojitá evropská ekologická síť zvláštních oblastí ochrany. Tato síť složená z lokalit s přírodními stanovišti uvedenými v příloze I a stanovišti druhů uvedenými v příloze II umožní zachovat příslušné typy přírodních stanovišť a stanoviště druhů v jejich přirozeném areálu rozšíření ve stavu příznivém z hlediska jejich ochrany nebo popřípadě umožní tento stav obnovit.

Síť NATURA 2000 zahrne i zvláště chráněná území označená členskými státy podle směrnice [79/409].“

5 Článek 4 směrnice 92/43 upravuje postup, který umožňuje vytvoření uvedené sítě NATURA 2000, jakož i vyhlášení zvláštních oblastí ochrany členskými státy.

6 Článek 6 této směrnice, který zavádí ochranná opatření pro uvedené oblasti, stanoví:

„[...]

2. Členské státy přijmou vhodná opatření, aby v oblastech zvláštní ochrany vyloučily poškozování přírodních stanovišť a stanovišť druhů [, jakož i] vyrušování druhů, pro něž jsou tato území určena, pokud by takové vyrušování mohlo být významné ve vztahu k cílům této směrnice.

3. Jakýkoli plán nebo projekt, který s určitou lokalitou přímo nesouvisí nebo není pro péči o ni nezbytný, avšak bude mít pravděpodobně na tuto lokalitu významný vliv, a to buď samostatně, nebo v kombinaci s jinými plány nebo projekty, podléhá odpovídajícímu posouzení jeho důsledků pro lokalitu z hlediska cílů její ochrany. S přihlédnutím k výsledkům uvedeného hodnocení důsledků pro lokalitu a s výhradou odstavce 4 schválí příslušné orgány příslušného státu tento plán nebo projekt teprve poté, co se ujistí, že nebude mít nepříznivý účinek na celistvost příslušné lokality, a co si v případě potřeby opatří stanovisko široké veřejnosti.

4. Pokud navzdory negativnímu výsledku posouzení důsledků pro lokalitu musí být určitý plán nebo projekt z naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu, včetně důvodů sociálního a ekonomického charakteru, přesto uskutečněn a není-li k dispozici žádné alternativní řešení, zajistí členský stát veškerá kompenzační opatření nezbytná pro zajištění ochrany celkové soudržnosti sítě [Natura] 2000. O přijatých kompenzačních opatřeních uvědomí Komisi.

Jestliže se na dotyčné lokalitě vyskytují prioritní typy přírodních stanovišť [nebo] prioritní druhy, pak mohou být uplatněny pouze důvody související s ochranou lidského zdraví a veřejné bezpečnosti s nesporně příznivými důsledky mimořádného významu pro životní prostředí nebo jiné naléhavé důvody převažujícího veřejného zájmu podle stanoviska Komise.“

7 Článek 7 uvedené směrnice stanoví:

„Povinnosti vyplývající z ustanovení čl. 6 odst. 2, 3 a 4 této směrnice nahrazují povinnosti vyplývající z první věty čl. 4 odst. 4 směrnice [79/409], pokud jde o území označená podle čl. 4 odst. 1 nebo obdobně uznaná podle čl. 4 odst. 2 uvedené směrnice, a to ode dne provádění této směrnice nebo ode dne označení nebo uznání členským státem podle směrnice [79/409], podle toho, které datum je pozdější.“

8 Cílem směrnice 79/409 je ochrana všech druhů ptáků přirozeně se vyskytujících ve volné přírodě na evropském území členských států, na něž se vztahuje Smlouva.

9 Článek 4 této směrnice stanoví pro druhy ptáků uvedené v příloze I této směrnice zvláštní opatření týkající se ochrany jejich stanovišť s cílem zajistit přežití těchto druhů a rozmnožování v jejich areálu rozšíření. Tento článek stanoví:

„1. Druhy uvedené v příloze I musí být předmětem zvláštních opatření týkajících se ochrany jejich stanovišť s cílem zajistit přežití těchto druhů a rozmnožování v jejich areálu rozšíření.

V této souvislosti musí být brány v úvahu:

- a) druhy ohrožené vyhubením;
- b) druhy citlivé vůči specifickým změnám na jejich stanovišti;
- c) druhy pokládáné za vzácné s ohledem na málo početné populace nebo prostorově omezené místní rozšíření;
- d) ostatní druhy vyžadující zvláštní pozornost z důvodů specifického charakteru jejich stanoviště.

Trendy a kolísání početnosti populací musí být zohledněny jako podklady pro hodnocení.

Členské státy především označí území nejvhodnější z hlediska počtu druhů a rozlohy jako zvláště chráněné oblasti určené pro ochranu těchto druhů, přičemž vezmou v úvahu jejich požadavky na ochranu na pevnině a na moři v zeměpisné oblasti, na niž se tato směrnice vztahuje.

2. Členské státy přijmou obdobná opatření pro pravidelně se vyskytující stěhovavé druhy, které nejsou uvedeny v příloze I, přičemž vezmou v úvahu potřebu jejich ochrany na moři a na pevnině v zeměpisné oblasti, na niž se tato směrnice vztahuje, pokud jde o zimoviště, místa zastávek na jejich tahových cestách, místa, kde se tažné

druhy rozmnožují a pelichají. V této souvislosti věnují členské státy zvláštní pozornost ochraně mokřadů, a zejména mokřadů mezinárodního významu.

[...]

4. S ohledem na ochranu oblastí uvedených v odstavcích 1 a 2 přijmou členské státy vhodná opatření pro předcházení znečišťování nebo poškozování stanovišť nebo jakýchkoli rušivých zásahů, které negativně ovlivňují ptáky, pokud by mohly být významné z hlediska cílů tohoto článku. Členské státy musí rovněž usilovat o předcházení znečišťování nebo poškozování stanovišť mimo tyto chráněné oblasti.“

Park

Status parku ve vnitrostátním právu

- 10 Park byl založen zákonem č. 740 ze dne 24. dubna 1935, původně pouze na území provincií Trentino a Bolzano za účelem ochrany a podpory rostlin, rozmnožování zvířat a zachování zvláštních geologických formací, jakož i krásy krajiny.
- 11 Nařízením prezidenta republiky ze dne 23. dubna 1977 bylo území parku rozšířeno o oblasti Cancano a Livigno, jakož i o hory Sobretta, Gavia a Serottini, které se nacházejí v provinciích Sondrio a Brescia na území regionu Lombardie.

- 12 Park je chráněnou oblastí ve smyslu rámcového zákona č. 394 ze dne 6. prosince 1991 o vnitrostátních chráněných oblastech. Tento zákon stanoví základní zásady pro uvedené oblasti za účelem zajistit a podpořit koordinovanou ochranu a rozvoj přírodního bohatství země.
- 13 Nařízením předsedy Rady ministrů ze dne 23. listopadu 1993 bylo založeno Consorzio del Parco Nazionale dello Stelvio (dále jen „Consorzio“). Pravomoci a úlohy, které jsou Consorzio svěřeny, jsou vymezeny stanovami.
- 14 Podle článku 4 uvedených stanov má Consorzio v rámci správy parku zajistit ochranu přírody a krajiny.

Status parku v právu Společenství

- 15 V roce 1998 byl park vyhlášen jako zvláště chráněná oblast podle článku 4 směrnice 79/409. Je vyhlášen v kapitole „Regione Lombardia“ pod číslem IT 2040044.
- 16 Podle formuláře vyhotoveného Italskou republikou v roce 1998 na základě rozhodnutí Komise 97/266/ES ze dne 18. prosince 1996 o úpravě informací o lokalitách navrhovaných pro síť Natura 2000 (Úř. věst. L 107, s. 1; Zvl. vyd. 15/03, s. 162) je park místem výskytu řady ptáků chráněných podle přílohy I směrnice 79/409 – orla skalního (*Aquila chrysaetos*), sokola stěhovavého (*Falco peregrinus*), včelojeda lesního (*Pernis apivorus*), jeřábka lesního (*Bonasa bonasia*), kura sněžného (*Lagopus mutus helveticus*), tetřívka obecného (*Tetrao tetrix*), tetřeva hlušce (*Tetrao*

urogallus) a datla černého (*Dryocopus martius*) – jakož i tři druhů stěhovavých ptáků – krahujce obecného (*Accipiter nisus*), káně lesní (*Buteo buteo*) a zedníčka skalního (*Tichodroma muraria*).

- 17 Další formulář ze dne 14. května 2004 odkazuje v uvedené oblasti na další druhy uvedené v příloze I směrnice 79/409, a to orlosupa bradatého (*Gypaetus barbatus*), luňáka červeného (*Milvus milvus*), kulíka hnědého (*Charadrius morinellus*), sýce rousného (*Aegolius funereus*), kulíška nejmenšího (*Glaucidium passerinum*), výra velkého (*Bubo bubo*), žlunu šedou (*Picus canus*) a orebici horskou sicilskou (*Alectoris graeca saxatilis*).

Skutkový stav

- 18 Dne 4. října 1999 byl regionálním orgánům předložen projekt přestavby lyžařské oblasti Santa Caterina Valfurva, jakož i související infrastruktury s ohledem na mistrovství světa v alpském lyžování v roce 2005.
- 19 Tento projekt předpokládal vybudování koridoru v lese pro lyžařské sjezdovky. Zahrnoval rovněž výstavbu kabinové lanovky, která měla vést od nástupního místa Santa Caterina do oblasti Plaghera a v druhé části do oblasti Valle dell'Alpe. Krom toho předpokládal spojení mezi Valle dell'Alpe a Costa Sobretta díky čtyřmístné jednolanové sedačkové lanovce. Uvedený projekt dále zahrnoval další práce, které úzce souvisely se zamýšlenou přestavbou, a to vybudování výchozí stanice, lyžařského stadionu, parkoviště v blízkosti výchozí stanice, změnu sjezdovky „Edelweiss“, výstavbu mostu přes vodní tok Frodolfo, chaty ve Valle dell'Alpe, jakož i provozních sítí, vybudování programovatelného umělého zasněžování a depa pro vozidla.

- 20 Nařízením č. 13879 ze dne 30. května 2000 vydal region Lombardie na základě posouzení provedeného architektem pro společnosti Montagne di Valfurva a Santa Caterina Impianti příznivé stanovisko, které se týkalo slučitelnosti projektu se životním prostředím s podmínkou, že při uskutečnění jednotlivých částí projektu bude dodržena řada obecných a zvláštních podmínek. Uvedené nařízení upřesnilo, že v rámci pozdějších řízení o povolení musí být ověřeno, zda jsou dodržovány uvedené podmínky, jakož i určité zákazy a kompenzační opatření stanovená s ohledem na životní prostředí.
- 21 V preambuli posouzení, na které odkazuje uvedené nařízení, bylo uvedeno, že stav lyžařských zařízení a infrastruktury dotčené oblasti se stal nevyhovujícím a že jejich modernizace je nezbytná, a to rovněž za účelem obdržení dotace pro zamýšlený projekt.
- 22 Podle tohoto posouzení nebyl zohledněn ani účinek zvýšeného antropogenního vlivu na druhy, jejichž rozmnožování je citlivé na lidskou přítomnost, zejména kura sněžného a sviště, ani možné důsledky pro bezobratlé a obojživelné živočichy, ani účinky na migrační cesty ptáků sídlících v bažinách.
- 23 Podle uvedeného posouzení byly důsledky pro životní prostředí a otázky týkající se mírnících, kompenzačních a kontrolních opatření, která se týkají účinků plánovaných prací na jednotlivé složky životního prostředí, přezkoumány stručně a složka „živočichové, rostliny a stanoviště“ byla přezkoumána pouze namátkově. Toto posouzení tak dospělo k závěru, že je nezbytné stanovit projekt pro strukturální a environmentální zlepšení, který vyřeší osazení míst porosty po ukončení prací.

24 Uvedené posouzení obsahovalo tyto závěry:

„[...]

Neuskutečnění prací by mohlo vést k pomalému, ale nevyhnutelnému hospodářskému úpadku, nejen regionu Santa Caterina, ale i celé lyžařské oblasti. V důsledku toho je důležité podpořit uskutečnění návrhu na rozvoj lyžařských zařízení a vytvoření nových sjezdovek s příslušnou infrastrukturou z důvodu jeho sociálně-hospodářského významu, zejména s ohledem na turistický ruch.

[...]

Plánované práce lze považovat za práce respektující životní prostředí za těchto podmínek:

- Celý projekt přestavby zařízení a vybudování nových zařízení a služeb bude uskutečněn za podmínky, že bude vybudováno parkoviště za středem města Santa Caterina jako logická podpora pro vybudování nových zařízení. S ohledem na povahu a hospodářský význam projektu parkoviště a s ohledem na omezené podpory poskytnuté na úrovni Společenství je třeba zdůraznit, že zařízení budou pravděpodobně financovat převážně sami žadatelé.

[...]

- za účelem maximálního omezení kácení stromů, pohybů půdy a šířky mostu přes Frodolfo musí být spojovací sjezdovka, jejíž šířka měla být původně minimálně 40 m, omezena na šířku 20 m. [...]

[...]

- infrastruktura v údolí (tribuny, kabiny komentátorů a časoměřičů) musí být předmětem zvláštního projektu. [...]
- šířka pásu, který má být vykácen za účelem vybudování lyžařských vleků, musí být striktně omezena na šířku stanovenou bezpečnostními normami zařízení. [...]
- spojovací sjezdovka mezi stávajícími lyžařskými sjezdovkami a novou příjezdovou/výchozí stanicí Plaghera musí být změněna za účelem omezení pohybů půdy.

[...]

- za účelem omezení pohybů půdy a následného narušení oblasti nelze vybudovat spojovací cestu mezi příchozí stanicí a chatou Valle dell'Alpe, jakož i depo pro kabiny. [...]

- nová pro motorová vozidla sjízdná cesta plánovaná pro výstavbu sedačkové lanovky Valle dell'Alpe – Costa Sobretta nesmí být vybudována, jelikož by způsobila výrazné narušení oblasti. [...]

- vzhledem k vysoké přírodní kvalitě oblasti (rostlinná pokrývka na přírodních loukách, trvalky, skalní rostliny a morény, typický charakter krajiny s masivními vertikálními strukturami skalních stěn a členitými hřebeny hor) a výše uvedeným různým rizikům pro tento environmentální rámec, musí konečný projekt [...] respektovat všechny skutečnosti v jednotlivých oblastech (rostliny, živočichové, ekosystémy, geologie, hydrogeologie, stabilita svahů [...]), aby umožnil posouzení stanovených zásahů s ohledem na zvýšenou ochranu místní alpské přírody.

Jestliže mohou být práce uskutečněny, konečný projekt musí dále obsahovat [...] tato ustanovení: [...]

- ztráta lesního bohatství způsobená vykácením stromů musí být nahrazena vysázením nových stromů ve dvakrát větším počtu, než je počet vykácených stromů. [...]

- všechna [místa, kde] [byla přemístěna] půda, musí být upravena a znovu osázena. [...]

- provozní sítě (vodovody, kanalizace, elektrina, zařízení umělého zasněžování) musí být umístěny pod zemí. Umístění nadzemních kabelů elektrického vedení v blízkosti vleků musí být zakázáno.

- je nezbytné a nevyhnutelné stanovit strukturální a environmentální projekt, který zajistí osazení míst porosty po ukončení prací. [...]

Před uskutečněním konečného projektu musí být splněny následující podmínky:

- co se týče hydrogeologie, problémy týkající se důsledků výstavby lyžařských sjezdovek a účinků prací na hydrogeologickou stabilitu území Valle dell'Alpe a na svah situovaný jižně od Costa Sobretta musí být vyřešeny;
- musí být provedeny zvláštní analýzy, které se týkají hydrogeologické stability a geomechaniky, včetně posouzení cirkulace spodních vod. [...]
- musí být provedeno odpovídající zhodnocení zhoršení geomorfologického stavu skalních formací. [...]

Co se týče environmentální složky živočichů, je nezbytné znovu zhodnotit účinek prací v jejich globálním kontextu. [...]"

- 25 V září 2000 region Lombardie pověřil l'Istituto di Ricerca per l'Ecologia e l'Economia Applicate alle Aree Alpine (Výzkumný ústav pro aplikovanou ekologii a hospodářství v alpských oblastech, dále jen „IREALP“), aby vypracoval zprávu o posouzení důsledků dotčeného projektu pro životní prostředí.
- 26 Tato zpráva byla vypracována jako analýza proveditelnosti, která měla zahrnout aspekty spojené se zlepšením životního prostředí, opravná opatření, práce inženýrství životního prostředí a zlepšení životního prostředí považované za nezbytné za účelem provedení předběžného a poté konečného projektu.
- 27 Sporný projekt byl následně změněn, zejména aby upravit rozšíření sjezdovky „Edelweiss“ z 20 m na téměř 50 m.
- 28 V září 2002 zveřejnil IREALP svou zprávu o posouzení důsledků plánovaných opatření pro životní prostředí. Tato zpráva popisovala souhrnně část lokality, které se týkal dotčený projekt, jako „smrkový les, na kterém se zřídka nacházejí vzácné druhy, který však obsahuje velkou charakteristickou rozmanitost subalpinských lesů, které jsou velmi citlivé a velmi dlouho se obnovují“.
- 29 Uvedená zpráva konstatovala „přítomnost velmi zajímavých živočichů hnízdících v lese: ještěřaba, datla, strakapouda velkého, žluny zelené“. Jako jeden z hlavních důsledků uvedeného projektu během fáze prací uvedla tato zpráva „zmenšení lesního stanoviště, ve kterém mají hnízdiště druhy významné pro ochranu“.

30 Ze závěrů zprávy IREALP vyplývá, že pokyny, které posouzení mohlo zohlednit, nebyly dosud zcela vymezeny, avšak vyvíjely se postupně, zejména na základě znalostí a upřesnění, které se objevily během procesu uskutečnění dotčeného projektu. Bylo rovněž uvedeno, že zpráva představovala příležitost předložit další návrhy, které se týkaly zlepšení ekologické rovnováhy při správě celé lyžařské oblasti.

31 Zpráva rovněž upřesnila následující:

„Proces může být sice považován za pozitivní, obsahuje však rovněž prvky, které jsou méně pozitivní, jelikož vyžaduje stanovit další vymezení určitých rovněž významných technických aspektů, které s sebou budou pravděpodobně nést během dalších fází technická upřesnění. Toto posouzení v každém případě vyjadřuje toto omezení, a musí být tedy spíše považováno za orientační dokument pro rozhodnutí, které poukazuje na rizika a předkládá návrhy na vyřešení problémů, než jako přesné posouzení vlivů, které budou mít práce na životní prostředí. Přesnější hodnocení těchto vlivů [...] budou moci být v budoucnosti předložena v rámci posouzení vlivů na životní prostředí, která budou doprovázet vývoj současných pokynů [...]“

32 Závěry zprávy uvedly řadu hodnocení, která se týkala proveditelnosti pokynů přezkoumávaného projektu z hlediska životního prostředí. Poukázaly na následující:

„V každém případě další plánovací činnosti musí stanovit významné omezení zásahů do životního prostředí vůči původním předpokladům, přičemž pro dosažení tohoto cíle lze využít rovněž příslušné návrhy obsažené v této zprávě. [Tento cíl musí být sledován] nekompromisně, pokud jde o práce ve Valle dell'Alpe, pro které bude

nezbytné provést další zvláštní posouzení důsledků pro životní prostředí, jakmile budou všechny stanovené práce upřesněny.“

- 33 Dne 3. října 2002 Consorzio prohlásilo, že schválilo obecné orientační pokyny a akční opatření doporučené zprávou IREALP, jakož i návrhy, které tato zpráva obsahovala.
- 34 Dne 14. února 2003 Consorzio udělilo povolení týkající se projektu rozšíření a přestavby lyžařských sjezdovek „Bucaneve“ a „Edelweiss“, jakož i související infrastruktury v oblasti Santa Caterina Valfurva (dále jen „povolení ze dne 14. února 2003“). Consorzio mělo za to, že stanovené práce jsou v souladu s obsahem této zprávy. Upřesnilo však, že toto povolení bylo uděleno za předpokladu, že takový soulad existuje. Uvedené povolení krom toho záviselo na dodržení řady podmínek a požadavků.
- 35 Od února 2003 bylo vykáceno téměř 2 500 stromů na ploše široké 50 m a dlouhé 500 m, v nadmořské výšce od 1 700 do 1 900 metrů. Přestavba lyžařských sjezdovek a infrastruktury v Santa Caterina Valfurva ve zvláště chráněné oblasti IT 2040044 krom toho zcela rozdělila stanoviště ptáků, kteří se vyskytují v této lokalitě.
- 36 Dne 19. června 2003 byl na základě údajů uvedených ve zprávě IREALP zveřejněn nový projekt společně s dodatečným posouzením obce Valfurva, které se týkalo vlivů na životní prostředí. V červenci 2003 byl zahájen postup posouzení důsledků pro životní prostředí. Byl ukončen stanoviskem k části projektu, která se nacházela mezi Plaghera, Costa Sobretta a Valle dell’Alpe.

37 Dne 20. srpna 2003 vydalo Consorzio negativní stanovisko ohledně slučitelnosti projektu se životním prostředím z důvodu, že nebyly dodrženy údaje uvedené ve zprávě IREALP.

38 Dne 16. října 2003 byla podepsána dohoda mezi regionem Lombardie, Consorzio, organizačním výborem mistrovství světa v lyžování a osobou odpovědnou za rámcový program týkající se projektu za účelem vyřešení sporných bodů tohoto projektu. Tato dohoda stanovila:

- stanovení podmínek pro shromažďování stanovisek za účelem ukončení regionálních posouzení důsledků;
- přijetí celkového přehledu přezkoumávaných zásahů v rámci co nejvíce možné koordinace předmětných postupů;
- zaručení dodržování podmínek, které stanovila řídící rada Consorzio;
- potvrzení umístění střední stanice do Plaghera a chaty do Valle dell'Alpe;
- opětovné přezkoumání a změna projektů s ohledem na zásahy v lokalitě Santa Caterina-Plaghera podle požadavků na kontrolu, které stanovilo Consorzio.

- 39 Nařízením č. 20789 ze dne 28. listopadu 2003 region Lombardie shledal, že projekt přestavby lyžařských vleků a souvisejících služeb na území obce Valfurva je slučitelný s ochranou životního prostředí ve zvláště chráněné oblasti IT 2040044.
- 40 Uvedené nařízení, které opakuje závěry posouzení důsledků pro životní prostředí, které provedlo Direzione Generale Agricoltura (generální ředitelství pro zemědělství) regionu Lombardie, svěřilo obci Valfurva kontrolu nad dodržováním podmínek, které byly stanoveny během jak povolovací fáze projektů, tak prováděcí fáze tohoto projektu. Krom toho stanovilo, že konečné projekty musí splňovat řadu požadavků, včetně předložení posouzení důsledků prací.

Postup před zahájením soudního řízení

- 41 Na základě článku 226 ES vyzvala Komise dopisem ze dne 19. prosince 2003 Italskou republiku, aby předložila své vyjádření ohledně situace ve zvláště chráněné oblasti IT 2040044.
- 42 Jelikož Komise neobdržela na tento dopis žádnou odpověď, zaslala dne 9. července 2004 Italské republice odůvodněné stanovisko.
- 43 Italská republika odpověděla na vytýkané skutečnosti, které uvedla Komise ve svém odůvodněném stanovisku, předložením několika ministerských sdělení.

- 44 Vzhledem k tomu, že Komise nebyla s takto předloženou odpovědí spokojena, podala projednávanou žalobu.

K žalobě

- 45 Komise uplatňuje vůči Italské republice čtyři žalobní důvody, z nichž první tři se týkají směrnice 92/43 a čtvrtý se týká směrnice 79/409.

K prvnímu žalobnímu důvodu vycházejícímu z porušení ustanovení čl. 6 odst. 3 ve spojení s článkem 7 směrnice 92/43

Argumentace účastníků řízení

- 46 Komise má za to, že povolení ze dne 14. února 2003 nebylo založeno na odpovídajícím posouzení důsledků pro životní prostředí, pokud jde o rozhodnutí rozšířit lyžařské sjezdovky „Bucaneve“ a „Edelweiss“ a vybudovat řadu souvisejících infrastruktur.
- 47 Komise zdůrazňuje, že zpráva IREALP neobsahuje odpovídající posouzení důsledků prací, které jsou ve zvláště chráněné oblasti IT 2040044 zamýšleny.

- 48 Uvádí, že uvedená oblast je místem výskytu několika chráněných druhů ptáků, jak vyplývá z údajů uvedených v *Atlas of European Breeding Birds*, knize, která obsahuje studie provedené více než 10 000 ornitology z celé Evropy a která je ohledně hnízdicích ptáků v Evropě považována za velice spolehlivý dokument.
- 49 Komise krom toho uvádí, že v rozsahu, v němž zpráva IREALP obsahuje užitečná doporučení, nebyla tato doporučení v rámci povolení ze dne 14. února 2003 dostatečně zohledněna.
- 50 Komise z toho vyvozuje, že uvedené povolení bylo uděleno, aniž by se příslušné vnitrostátní orgány ujistily, že zamýšlené práce nebudou mít škodlivé účinky na celistvost dotčené zvláště chráněné oblasti.
- 51 Italská republika uvádí, že musí být rozlišováno mezi dvěma typy prací, a sice jednak pracemi, pro které bylo provedeno posouzení důsledků pro životní prostředí a pro které byla stanovena opatření k omezení vlivů na životní prostředí, a jednak těmi, pro které byly na základě zprávy IREALP stanoveny změny.
- 52 Italská republika uvádí, že u první skupiny prací, která zahrnuje práce uskutečněné mezi Plaghera a Valle dell'Alpe, je třeba určit, zda příslušné orgány zhodnotily zájmy životního prostředí ve zvláště chráněné oblasti IT 2040044. V případě ostatních prací, tj. těch, které byly provedeny mezi Santa Caterina a Plaghera, je třeba přezkoumat, zda byl dodržen stejný postup a zda odklad stanovení opatření ke snížení důsledků pro životní prostředí na pozdější fázi upřesnění projektu je v souladu s ustanoveními směrnice 92/43.

- 53 Italská republika uvádí, že i když regionální nařízení č. 13879 ze dne 30. května 2000 výslovně neodkazuje na posouzení důsledků pro životní prostředí, bylo přijato po přezkumu kritérií, která tato směrnice uvádí.
- 54 Podle Italské republiky z toho vyplývá, že posouzení, ze kterého vychází toto nařízení, je závazné pro každé pozdější rozhodnutí o povolení.

Závěry Soudního dvora

- 55 Úvodem je třeba konstatovat, že účastníci řízení se shodují na skutečnosti, že vzhledem k povaze prací, které směřují k přestavbě lyžařských sjezdovek a vybudování související infrastruktury, existovala povinnost podle čl. 6 odst. 3 směrnice 92/43 provést předchozí posouzení důsledků pro životní prostředí.
- 56 Toto ustanovení zavádí postup posouzení, jehož cílem je pomocí předchozí kontroly zajistit, aby plán nebo projekt, který s určitou lokalitou přímo nesouvisí nebo není pro péči o ni nezbytný, avšak bude mít pravděpodobně na tuto lokalitu významný vliv, byl povolen, pouze pokud nebude mít nepříznivý vliv na celistvost této lokality (viz rozsudky ze dne 7. září 2004, Waddenvereniging a Vogelbeschermingsvereniging, C-127/02, Sb. rozh. s. I-7405, bod 34, dále jen „rozsudek Waddenzee“, jakož i ze dne 26. října 2006, Komise v. Portugalsko, C-239/04, Sb. rozh. s. I-10183, bod 19, dále jen „rozsudek Castro Verde“).
- 57 Co se týče pojmu „odpovídající posouzení“ ve smyslu čl. 6 odst. 3 směrnice 92/43, je třeba poznamenat, že tento pojem nevymezuje žádnou zvláštní metodu pro provedení takového posouzení.

- 58 Soudní dvůr však rozhodl, že toto posouzení musí být provedeno takovým způsobem, aby se příslušné vnitrostátní orgány mohly ujistit, že tento plán nebo projekt nebude mít škodlivé účinky na celistvost dotčené lokality, s tím, že existuje-li nejistota ohledně nepřítomnosti takových účinků, musí uvedené orgány zamítnout požadované povolení (viz v tomto smyslu výše uvedené rozsudky Waddenzee, body 56 a 57 a Castro Verde, bod 20).
- 59 Pokud jde o kritéria, na jejichž základě se mohou příslušné orgány o tom ujistit, Soudní dvůr upřesnil, že je nutno vyloučit, že z vědeckého hlediska existuje důvodná pochybnost, jelikož uvedené orgány musí vycházet z nejlepších vědeckých poznatků v dané oblasti (viz výše uvedené rozsudky Waddenzee, body 59 a 61, a Castro Verde, bod 24).
- 60 Je tedy třeba přezkoumat, zda v projednávaném případě byly účinky sporných prací na celistvost dotčené lokality přezkoumány podle výše uvedených kritérií před udělením povolení dne 14. února 2003.
- 61 Ze spisu předloženého Soudnímu dvoru vyplývá, že před udělením uvedeného povolení byla učiněna řada předběžných úvah. Jako odpovídající posouzení ve smyslu čl. 6 odst. 3 směrnice 92/43 přicházejí v úvahu jednak posouzení důsledků pro životní prostředí vyhotovené v roce 2000 a jednak zpráva předložená v roce 2002 (viz rovněž body 21 až 24, jakož i body 25 až 32 tohoto rozsudku).
- 62 Co se týče jednak výše uvedeného posouzení, které provedl architekt pro dva podniky provádějící veřejné práce, je třeba poznamenat, že i když se zabývá otázkou účinků zamýšlených prací na živočichy a rostliny v oblasti, samo zdůrazňuje, že přezkum účinků na životní prostředí, které bude mít rozšíření lyžařských sjezdovek a výstavby související infrastruktury, byl proveden stručně a namátkově.

- 63 Je třeba rovněž zdůraznit, že uvedené posouzení samo zmiňuje značnou řadu kritérií, která nebyla zohledněna. Doporučuje pak zejména provést dodatečné strukturální a environmentální analýzy, jakož i nový přezkum ohledně toho, jaké účinky budou mít práce v jejich globálním kontextu na volně žijící živočichy obecně a na situaci některých chráněných druhů, zejména v lesní oblasti, kterou je třeba vykácet.
- 64 Krom toho má uvedené posouzení za to, že uskutečnění zamýšlených prací, které jsou žádoucí z hospodářského hlediska, musí dodržet řadu podmínek a požadavků týkajících se ochrany.
- 65 Je tedy třeba dospět k závěru, že uvedené posouzení nepředstavuje odpovídající posouzení, o které by se vnitrostátní orgány mohly opřít při udělení povolení sporných prací v souladu s čl. 6 odst. 3 směrnice 92/43.
- 66 Co se dále týče zprávy IREALP předložené v roce 2002, je třeba konstatovat, že rovněž popisuje zamýšlené práce, přičemž přezkoumává jejich důsledky pro vodní režim a geomorfologii, jakož i pro vegetaci této oblasti. Co se týče ptáků, pro něž byla tato lokalita vyhlášena jako zvláště chráněná oblast, neobsahuje tato zpráva žádný podrobný seznam volně žijících ptáků, kteří se zde vyskytují.
- 67 Je sice pravdou, že zpráva IREALP uvádí, že hlavní poškozování, která živočichům hrozí, představuje ničení hnízd během odlesnění a rozdělení stanoviště, vyznačuje se však řadou zjištění předběžné povahy a neobsahuje konečné závěry. Tato zpráva totiž zdůrazňuje význam posouzení, která je třeba provádět postupně, zejména na základě znalostí a upřesnění, které se mohou objevit během uskutečňování projektu. Uvedená zpráva byla krom toho chápána jako příležitost předložit další návrhy na zlepšení ekologické rovnováhy plánovaných činností.

68 Z těchto skutečností vyplývá, že zpráva IREALP nemůže být považována za odpovídající posouzení důsledků sporných prací pro zvláště chráněnou oblast IT 2040044.

69 Ze všech výše uvedených úvah vyplývá, že jak posouzení z roku 2000 tak zpráva z roku 2002 jsou nedostatečné a neobsahují úplné, přesné a konečné zjištění a závěry, na jejichž základě by byla odstraněna jakákoli důvodná vědecká pochybnost ohledně účinků prací, které byly v dotčené zvláště chráněné oblasti plánovány.

70 Taková zjištění a závěry byly přitom nezbytné k tomu, aby příslušné orgány mohly nabýt jistoty, která byla nutná pro přijetí rozhodnutí o povolení uvedených prací.

71 Za těchto podmínek nebylo povolení ze dne 14. února 2003 v souladu s čl. 6 odst. 3 směrnice 92/43.

72 Pokud jde o další posouzení, postačí konstatovat, že je nelze považovat za relevantní, jelikož byla vypracována buďto během prací, anebo po jejich uskutečnění, tj. po udělení povolení ze dne 14. února 2003.

73 Porušení čl. 6 odst. 3 směrnice 92/43 je tedy třeba považovat za prokázané.

Ke druhému žalobnímu důvodu vycházejícímu z porušení ustanovení čl. 6 odst. 4 ve spojení s článkem 7 směrnice 92/43

Argumentace účastníků řízení

- 74 Komise má za to, že bylo zjevné, že v případě plánovaných prací hrozilo, že bude vážně poškozena celistvost dotčené oblasti. Nebylo vážně uvažováno o žádném alternativním řešení. Regionální nařízení č. 13879 ze dne 30. května 2000 totiž uvedlo možnost nepřestavovat lyžařské sjezdovky „Bucaneve“ a „Edelweiss“, avšak spíše je ponechat v rámci možností v současné podobě; později však byla tato možnost zamítnuta.
- 75 Komise z toho vyvozuje, že projekt byl povolen, ačkoli existovala jiná řešení, která by životní prostředí v uvedené oblasti poškodila méně, která však nebyla vnitrostátními orgány zohledněna.
- 76 Komise rovněž uplatňuje, že uskutečnění prací nebylo odůvodněno naléhavými důvody převažujícího veřejného zájmu. Krom toho nebylo stanoveno žádné kompenzační opatření.
- 77 Italská republika uvádí, že sporné práce byly předmětem dvojího řízení o povolení. Původní část vedení lyžařských tratí a zařízení mezi Santa Caterina a Plaghiera tak byly podle regionálního nařízení č. 13879 ze dne 30. května 2000, které bylo později doplněno pozitivním stanoviskem regionální rady Lombardie, považovány za slučitelné se životním prostředím. Pro část projektu mezi Plaghiera a Valle dell'Alpe

byl na základě údajů ve zprávě IREALP zahájen přezkum projektu za účelem provedení posouzení důsledků pro životní prostředí.

- 78 Italská republika uvádí, že region Lombardie nařídil, jako podmínku stanovenou v regionálním nařízení č. 20789 ze dne 28. listopadu 2003, které obsahuje posouzení důsledků pro životní prostředí ohledně oblasti mezi Plaghiera a Valle dell'Alpe, že má být předloženo posouzení důsledků všech prací, které mají vliv rovněž na oblast mezi Santa Caterina a Plaghiera.
- 79 Italská republika dodává, že příslušné orgány se přesvědčily, že všechny práce včetně těch, které byly povoleny uvedeným regionálním nařízením, musí být předmětem posouzení důsledků pro životní prostředí.

Závěry Soudního dvora

- 80 Ohledně opodstatněnosti žalobního důvodu týkajícího se porušení čl. 6 odst. 3 směrnice 92/43 je namístě přezkoumat, zda povolení ze dne 14. října 2003 bylo v souladu s požadavky uvedenými v čl. 6 odst. 4 směrnice.
- 81 Toto ustanovení stanoví, že pokud navzdory negativnímu výsledku posouzení provedeného podle první věty čl. 6 odst. 3 směrnice musí být určitý plán nebo projekt z naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu, včetně důvodů sociálního a ekonomického charakteru, přesto uskutečněn a není-li k dispozici žádné alternativní řešení, zajistí členský stát veškerá kompenzační opatření nezbytná pro zajištění ochrany celkové soudržnosti sítě Natura 2000.

- 82 Jak již Soudní dvůr uvedl v bodech 35 a 36 výše uvedeného rozsudku Komise v. Portugalsko, musí být čl. 6 odst. 4 uvedené směrnice, jako výjimka ze schvalovacího kritéria uvedeného ve druhé větě odstavce 3 uvedeného článku, vykládán striktně.
- 83 Krom toho je třeba uvést, že čl. 6 odst. 4 směrnice 92/43 lze použít pouze poté, co byly účinky plánu nebo projektu přezkoumány podle čl. 6 odst. 3 této směrnice. Informace o těchto účincích s ohledem na cíle ochrany, které se týkají dotčené lokality, totiž představují nezbytnou podmínku pro použití uvedeného čl. 6 odst. 4, jelikož v opačném případě nemůže být žádná podmínka pro použití této výjimky přezkoumána. Přezkum případných naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu a přezkum alternativních řešení, která by lokalitu poškodila méně, vyžaduje totiž porovnání s poškozením lokality, které by dotčený plán nebo projekt způsobil. Krom toho musí být účinky na uvedenou lokalitu definovány přesně, aby mohla být určena povaha případných kompenzačních opatření.
- 84 Z výše uvedených úvah přitom vyplývá, že vnitrostátní orgány neměly v okamžiku, kdy přijaly rozhodnutí o udělení povolení ze dne 14. února 2003, tyto údaje k dispozici. Z toho vyplývá, že toto povolení nemůže být založeno na čl. 6 odst. 4 směrnice 92/43.
- 85 V důsledku toho povolení ze dne 14. února 2003 nebylo v souladu s čl. 6 odst. 4 směrnice 92/43.
- 86 Žaloba Komise je tedy rovněž v tomto bodě opodstatněná.

Ke třetímu žalobnímu důvodu vycházejícímu z porušení ustanovení čl. 6 odst. 2 a článku 7 směrnice 92/43

Argumentace účastníků řízení

- ⁸⁷ Komise uplatňuje, že vnitrostátní orgány nebyly oprávněny udělit povolení pro rozšíření a přestavbu alpské lyžařské oblasti, jelikož tyto práce mohly vážně poškodit celistvost parku.
- ⁸⁸ Komise uvádí, že dotčená oblast byla vážně poškozena v důsledku prací, které Consorzio povolilo. Připomíná, že přestavba lyžařských sjezdovek „Bucaneve“ a „Edelweiss“ způsobila, že bylo vykáceno přibližně 2500 stromů, které byly důležitým stanovištěm řady chráněných druhů ptáků.
- ⁸⁹ Italská republika uvádí, že skutečnost, že provedení sporných prací zahrnovalo určité sporné aspekty, které nebyly dosud odstraněny, neznamená, že zamýšlené zásahy nebyly správně posouzeny. Pokud jsou totiž veřejné práce, které negativně ovlivňují životní prostředí, nezbytné, ustanovení směrnice 92/43 nestanoví zákaz provést tyto práce, avšak povinnost přijmout vhodná kompenzační opatření.
- ⁹⁰ Italská republika má za to, že taková opatření musí být přijata podle možností před, během a po uskutečnění dotčených prací.

— Závěry Soudního dvora

- 91 Za účelem rozhodnutí o opodstatněnosti předloženého žalobního důvodu je namístě přezkoumat otázku, zda činnosti, které mají vliv na zvláště chráněnou oblast, mohou porušovat jak čl. 6 odst. 3 a 4 směrnice 92/43, jak bylo konstatováno v projednávaném případě v bodech 73 a 85 tohoto rozsudku, tak i odstavec 2 tohoto článku.
- 92 V tomto ohledu je třeba poznamenat, že toto posledně uvedené ustanovení zakládá povinnost přijmout vhodná ochranná opatření, která mají vyloučit, že dojde k poškozování, jakož i vyrušování, které by mohlo mít významný vliv z hlediska cílů směrnice 92/43.
- 93 Tato povinnost odpovídá cíli uvedenému v sedmém bodě odůvodnění této směrnice, podle kterého každá zvláště chráněná oblast musí být zařazena do spojitě evropské ekologické sítě.
- 94 Pokud, jak vyplývá v projednávaném případě z přezkumu prvního žalobního důvodu, bylo povolení uděleno pro plán nebo projekt v rozporu s čl. 6 odst. 3 směrnice 92/43, porušení odstavce 2 uvedeného článku s ohledem na zvláště chráněnou oblast může být konstatováno, je-li prokázáno poškozování stanoviště nebo vyrušování druhů, pro které dotčená lokalita byla vyhlášena.
- 95 V projednávané věci je třeba připomenout, že v lesní oblasti, která je stanovištěm druhů chráněných ptáků, zejména jestřába, kura sněžného, datla a tetřívka obecného, bylo vykáceno přibližně 2500 stromů. Sporné práce v důsledku toho zničily místa rozmnožování uvedených druhů.

96 Je tedy nutno dospět k závěru, že uvedené práce a jejich účinky na zvláště chráněnou oblast IT 2040044 byly neslučitelné s právním statutem ochrany, kterého měla požívat uvedená oblast podle čl. 6 odst. 2 směrnice 92/43.

97 Je tedy namístě přijmout žalobu Komise rovněž v tomto bodě.

Ke čtvrtému žalobnímu důvodu vycházejícímu z porušení čl. 4 odst. 1 a 2 směrnice 79/409

Argumentace účastníků řízení

98 Komise má za to, že analýza opatření, která přijaly vnitrostátní orgány, prokazuje, že zvláště chráněná oblast IT 2040044 neměla podle vnitrostátního práva právní status ochrany, který byl způsobilý zajistit zejména přežití a rozmnožování druhů ptáků uvedených v příloze I směrnice 79/409, jakož i rozmnožování, pelichání a zazimování pravidelně se vyskytujících stěhovavých druhů, které nejsou v této příloze uvedeny.

99 Komise má za to, že práce uskutečněné následně po povolení ze dne 14. února 2003 mohou závažně poškodit druhy ptáků, které se v této zvláště chráněné oblasti vyskytují, zejména během období rozmnožování.

- 100 Komise upřesňuje, že i když uvedená oblast musí splňovat řadu pravidel, rozhodnutí o povolení ze dne 14. února 2003 prokazuje, že vnitrostátní orgány nepřijaly opatření nezbytná pro zavedení právního režimu, který zajistí nejen ochranu této oblasti, avšak i účinnou ochranu druhů ptáků, které se zde vyskytují.
- 101 Italská republika líčí, že sporná oblast je oblastí, která je upravena právními předpisy ve vysoké míře.
- 102 Uvádí, že z právní úpravy, která vedla k založení parku, vyplývá, že tato oblast má právní status ochrany, který může zajistit cíle stanovené podle právních předpisů Společenství. Účelem založení parku totiž měla být ochrana živočichů tím, že byl zaveden režim správy zaměřený na ochranu živočišných a rostlinných druhů.

Závěry Soudního dvora

- 103 Úvodem je namístě připomenout, že oblast, která je předmětem této žaloby, byla vyhlášena jako zvláště chráněná oblast podle ustanovení článku 4 směrnice 79/409.
- 104 Je třeba rovněž uvést, že je sice pravdou, že účinkem článku 7 směrnice 92/43 je, že povinnosti vyplývající z čl. 6 odst. 2 až 4 uvedené směrnice nahrazují povinnosti vyplývající z čl. 4 odst. 4 směrnice 79/409, avšak povinnosti, které vyplývají z odstavců 1 a 2 uvedeného článku 4, se nadále použijí v plném rozsahu. Tyto posledně uvedené povinnosti mají totiž autonomní charakter a sledují cíle, které jsou odlišné od cílů uvedených v čl. 6 odst. 2 až 4 směrnice 92/43.

105 Za účelem rozhodnutí o opodstatněnosti předloženého žalobního důvodu je třeba zdůraznit, že podle ustálené judikatury přísluší Komisi prokázat existenci tvrzeného nesplnění povinnosti. Komise totiž musí Soudnímu dvoru předložit poznatky nezbytné k přezkoumání existence tohoto nesplnění povinnosti, aniž by se mohla opírat o jakoukoli domněnku (viz zejména rozsudky ze dne 6. listopadu 2003, Komise v. Spojené království, C-434/01, Recueil, s. I-13239, bod 21, ze dne 29. dubna 2004, Komise v. Portugalsko, C-117/02, Recueil, s. I-5517, bod 80, a ze dne 26. dubna 2007, Komise v. Itálie, C-135/05, Sb. rozh. s. I-3475, bod 20).

106 V tomto ohledu je namístě poznamenat, jak Komise sama uvedla, že se na správu dotčené zvláště chráněné oblasti vztahuje řada nástrojů italského práva.

107 Za těchto podmínek přísluší Komisi předložit důkazy, že právní rámec stanovený jednotlivými nástroji nemůže zajistit uvedené oblasti odpovídající status ochrany.

108 Komise však neprokázala, v čem je uvedený právní rámec nedostatečný s ohledem na ustanovení čl. 4 odst. 1 a 2 směrnice 79/409. Dovolávala se totiž pouze skutečnosti, že rozhodnutí o povolení přijaté správním orgánem bylo v rozporu s čl. 6 odst. 2 až 4 směrnice 92/43, což však nemůže stačit k tomu, aby byla prokázána neslučitelnost uvedeného právního rámce s článkem 4 směrnice 79/409.

109 Čtvrtý žalobní důvod Komise musí být tedy zamítnut.

K nákladům řízení

- 110 Podle čl. 69 odst. 2 jednacího řádu se účastníku řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval. Vzhledem k tomu, že Komise požadovala náhradu nákladů řízení a Italská republika neměla ve věci z podstatné části úspěch, je namístě jí uložit náhradu nákladů řízení.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (čtvrtý senát) rozhodl takto:

1) Italská republika tím, že

- povolila přijetí opatření, která mohou mít významný vliv na zvláště chráněnou oblast IT 2040044, Parco Nazionale dello Stelvio, aniž by tato opatření byla předmětem příslušného posouzení jejich důsledků pro uvedenou lokalitu z hlediska cílů její ochrany;
- povolila taková opatření, aniž by dodržela předpisy, které umožňují uskutečnit projekt v případě negativního stanoviska o posouzení důsledků a v případě neexistence alternativního řešení pouze z naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu, a to pouze po přijetí a sdělení Komisi Evropských společenství veškerých kompenzačních opatření, která jsou nezbytná pro zajištění ochrany celkové soudržnosti sítě NATURA 2000 a
- nepřijala opatření, aby bylo vyloučeno poškozování přírodních stanovišť a stanovišť druhů a vyrušování druhů, pro něž byla zvláště chráněná oblast IT 2040044, Parco Nazionale dello Stelvio, vyhlášena,

nesplnila povinnosti, které pro ni vyplývají z čl. 6 odst. 2 až 4 směrnice Rady 92/43/EHS ze dne 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin ve spojení s článkem 7 této směrnice a z čl. 4 odst. 1 a 2 směrnice Rady 79/409/EHS ze dne 2. dubna 1979 o ochraně volně žijících ptáků.

- 2) Žaloba se ve zbývajících částech zamítá.**

- 3) Italské republice se ukládá náhrada nákladů řízení.**

Podpisy.